

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Правові основи цивільного захисту

Шифр та назва спеціальності

263 – Цивільна безпека

Освітня програма

Охорона праці

Рівень освіти

Бакалавр

Інститут

ННІ Механічної інженерії і транспорту

Кафедра

Безпеки праці та навколишнього середовища (144)

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Семенов Євгеній Олександрович

Yevhenii.Semenov@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри БП та НС НТУ «ХПІ»

Автор та співавтор понад 100 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідний лектор з дисциплін: «Правові основи працеворонної політики та охорони праці», «Числові методи аналізу з охорони праці», «Правові основи цивільного захисту», «Інституційні основи прийняття рішень з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Правові основи цивільного захисту» спрямований на формуванні у майбутніх фахівців правових знань щодо стану проблем охорони праці, складових і функціонування управління охорони праці та шляхів правового регулювання методів та засобів забезпечення безпеки праці згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

Мета та цілі дисципліни

В результаті вивчення дисципліни у майбутніх фахівців формуються правові знання щодо стану проблем ОП, складових і функціонування управління ОП та шляхів правового регулювання методів та засобів забезпечення безпеки праці згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.

СК2. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.

Результати навчання

РН2. Володіти культурою мислення, технологією засвоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.

РН3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

РН4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Вступ до фаху. Ознайомча практика», «Безпека експлуатації будівель і споруд».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в правових основах цивільного захисту. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Правове регулювання забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.

Тема 2. Структура і повноваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій в галузі пожежної та техногенної безпеки.

Тема 3. Критерії розподілу суб'єктів господарювання за ступенем ризику від провадження господарської діяльності.

Тема 4. Основні положення нормативно-правових актів щодо проведення процедур паспортизації, ідентифікації та декларування потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки.

Тема 5. Загальні вимоги до організації техногенної та пожежної безпеки на об'єктах.

Тема 6. Державний нагляд (контроль) з питань цивільного захисту.

Тема 7. Загальні положення Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 8. Порушення та розгляд справ про адміністративне правопорушення відповідно до ст. 120, 175, 175-2, 188-8 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 9. Порушення та розгляд справ про адміністративне правопорушення відповідно до ст. 164, 183, 188-16 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 10. Застосування посадовими особами центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки заходів реагування.

Тема 11. Відповідальність за порушення порядку здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Теми практичних занять

Тема 1. Визначення кодів надзвичайних ситуацій, що можливі на об'єкті господарської діяльності з визначенням їх класифікаційних ознак. Класифікація за рівнем надзвичайних ситуацій, що можливі на об'єкті господарської діяльності.

Тема 2. Розв'язання рейсових завдань за темою: Визначення ступеня ризику суб'єкта господарювання в залежності від провадження господарської діяльності.

Тема 3. Державні реєстри потенційно небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної небезпеки.

Тема 4. Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту. Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту. Розв'язання кейсів.

Тема 5. Складання приписів про усунення порушень вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

Тема 6. Визначення загальних підстав адміністративного правопорушення.

Тема 7. Розв'язання кейсових завдань по визначенню правопорушень відповідно до ст. 120, 175, 175-2, 188-8, 164, 183, 188-16 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 8. Визначення відповідальності за порушення порядку здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального розрахункового завдання на тему «Визначення ступеня відповідальності за правопорушення в сфері цивільного захисту» за варіантами. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (посібники, підручники, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. №5403-VI. Дата оновлення: 06.08.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
2. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. №1052. Дата оновлення: 02.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF>.
3. Нестеренко С. В. Правові основи організації та забезпечення цивільного захисту : конспект лекцій (для студентів денної та заочної форм навчання, освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 263 – Цивільна безпека). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 160 с., <https://core.ac.uk/download/pdf/237502334.pdf>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. Дата оновлення: 17.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

Додаткова література

1. Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ МВС України від 27.07.2016 р. № 725. Офіційний вісник України. 2016. № 71. С. 179, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1162-16>.
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 №322-VIII. Дата оновлення: 19.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (10%) та поточного оцінювання (90%).

Екзамен: письмове завдання (2 запитання з теорії + розв'язання задачі) та усна доповідь.
Поточне оцінювання: 2 онлайн тести (по 15%), оцінювання на практичних заняттях (всього 50%) та індивідуальне розрахункове завдання (10%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2023

Завідувач кафедри
Вячеслав БЕРЕЗУЦЬКИЙ

30.08.2023

Гарант ОП
Людмила ВАСЬКОВЕЦЬ